

Nr. 373 din 29.07.2016

Către

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

Secția a VIII-a de Contencios administrativ și fiscal

Doamnă Președinte/ Domnule Președinte,

Asociația Magistrilor din România (AMR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a judecătorilor și procurorilor - cu sediul în municipiul București, B-dul Regina Elisabeta nr. 53, sector 5, tel. /fax. 021.4076286, email amr@asociația-magistratilor.ro, cod de înregistrare fiscală 11760036, cont bancar RON IBAN RO37RNCB0090000508620001, deschis la banca BCR Sucursala Lipsani, *reprezentată legal de judecător Gabriela Baltag, în calitate de președinte,*

și

Uniunea Națională a Judecătorilor din România (UNJR), cu sediul în cu sediul în Oradea, Parcul Traian nr. 10, județul Bihor, CUI 23059414, cont RO72MIND015000028404RO01 deschis la ATE Bank — Oradea, asociație profesională a judecătorilor, persoană juridică de interes public, *reprezentată legal prin judecător Dana Gîrbovan, în calitate de președinte,*

formulează prezenta

ACȚIUNE ÎN CONTENCIOS ADMINISTRATIV

prin care solicită să dispuneți, în contradictoriu cu pârâtul **Consiliul Superior al Magistraturii**, cu sediul în București, sector 6, Calea Plevnei nr. 141B:

- ♦ **Anularea Hotărârii nr. 434/17.05.2016 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii**, prin care s-a reglementat instituția consilierului de etică și procedura de selecție a acestuia, având ca justificare propunerile formulate în cadrul întâlnirilor Grupului de lucru privind eficiența activității instanțelor;
- ♦ **Suspendarea de îndată a executării Hotărârii nr. 434/17.05.2016 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, până la pronunțarea de către instanță a unei soluții definitive cu privire la fondul cauzei.**

I. Chestiuni prealabile

Asociația Magistratilor din România (AMR) și Uniunea Națională a Judecătorilor (UNJR) sunt persoane interesate, în sensul prevederilor art. 2 alin. 1 lit. s din Legea nr. 554/2004, vătămarea produsă prin actul a cărui anulare se solicită urmând să se aprecieze în raport cu dispozițiile art. 1 și art. 2 alin. 1 lit. r din Legea nr. 554/2004.

Interesul Asociației Magistratilor din România (AMR) rezultă din conținutul **art. 5 din Statutul A. M. R.**, potrivit căruia Asociația are drept scop: „*reprezentarea intereselor magistraților în raporturile cu celelalte subiecte de drept pe plan intern și internațional*”. Pentru realizarea scopului său constitutiv, Asociația are ca obiective, în baza **art. 6 pct. 2 din Statut**, promovarea libertății și demnității profesiei, *apărarea statutului magistraților în statul de drept și independența justiției față de celelalte puteri ale statului.*

De asemenea, potrivit **art. 6 pct. 4 din Statut**, Asociația Magistratilor din România (AMR) are ca obiectiv *apărarea libertății, demnității și statutului profesional al magistraților, sens în care AMR își exprimă poziția față de deciziile luate de organele de justiție, astfel cum sunt prevăzute în legea de organizare judiciară, în ceea ce privește profesia de magistrat și cei ce o exercită.*

La rândul ei, **Uniunea Națională a Judecătorilor din România (UNJR)** este o organizație profesională a judecătorilor, înființată în luna mai 2007, având ca obiective esențiale promovarea libertății și demnității profesiei

de judecător, contribuirea la consolidarea independenței justiției și a statutului judecătorului, precum și respectarea valorilor juridice proprii statului de drept și recunoașterea justiției ca un serviciu public, ce răspunde principiului transparenței. UNJR apără interesele profesionale ale membrilor săi asociați în raporturile cu celelalte subiecte de drept, atât pe plan intern, cât și la nivel internațional.

Conform **art. 76 din Legea nr. 303/2004 republicată**: „*Judecătorii și procurorii sunt liberi să se organizeze sau să adere la organizații profesionale locale, naționale sau internaționale, în scopul apărării intereselor lor profesionale, precum și cele prevăzute de art. 11 alin. 3.*”, iar potrivit **art. 29* alin. 2 din Legea nr. 317/2004 republicată**: „*Asociațiile profesionale ale judecătorilor și procurorilor pot participa la lucrările plenului și ale secțiilor, exprimând, atunci când consideră necesar, un punct de vedere asupra problemelor ce se dezbate, la inițiativa lor sau la solicitarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.*”

Având în vedere atribuțiile ce revin Consiliului Superior al Magistraturii în privința sistemului judiciar, rolul constituțional fundamental conferit - anume acela de a fi garantul independenței justiției potrivit **art. 133 alin. 1 din Constituție, art. 1 alin. 2 din Legea nr. 304/2004, republicată și art. 1 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, republicată** - se justifică interesul major legitim pe care Asociația Magistratilor din România (AMR) și Uniunea Națională a Judecătorilor (UNJR) îl au, potrivit scopului lor constitutiv, în ceea ce privește cariera magistratilor, pretinzând respectarea strictă a atribuțiilor ce revin acestei instituții, ca o condiție primordială pentru garantarea independenței justiției și respectarea statutului magistratului.

Așadar, în realizarea scopului evocat anterior, Asociația Magistratilor din România (AMR) și Uniunea Națională a Judecătorilor (UNJR) justifică un interes legitim și, pe cale de consecință, calitatea pentru a contesta Hotărârea nr. 434 din 17.05.2016 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii. În apărarea intereselor tuturor magistratilor pe care îi reprezintă, Asociațiile sunt împuternicite prin chiar actul constitutiv să acționeze în numele lor, în calitate de organizații profesionale națională ale judecătorilor și procurorilor, mandatate să apere drepturile și interesele acestora, atunci când ele sunt vătămate prin acte sau demersuri ce se înscriu în afara cadrului legal.

În îndeplinirea misiunii lor, în termenul legal, ambele asociații profesionale ale judecătorilor și procurorilor au sesizat Consiliului Superior al Magistraturii cu plângerea prealabilă împotriva Hotărârii Secției pentru judecatori a CSM nr. 434/17.05.2016, plângeri soluționate prin respingerea lor ca nefondate, potrivit soluției adoptată la poziția nr.11 pe ordinea de zi a ședinței Secției pentru judecatori a CSM din data de 14.07.2016 (nr. lucrare 14274/2016 Punctul de vedere al Direcției legislație, documentare și contencios nr. 14224/2016).

II. Cu privire la cererea de suspendare a executării

Hotărârii C.S.M. nr.434/17.05.2016

Norma cuprinsă în **art. 14 din Legea nr. 554/2004** statornicește două condiții care trebuie îndeplinite și analizate cumulativ pentru ca persoana vătămată să poată cere și obține suspendarea actului administrativ: cazul bine justificat (**art. 2 alin. 1 lit. t**) și prevenirea unei pagube iminente (**art. 2 alin. 1 lit. ș**).

Instanța poate acorda măsura suspendării executării unui act administrativ, în raport cu ansamblul circumstanțelor și intereselor prezente, atunci când executarea actului este de natură a cauza pagube grave, dificil de reparat și când există un argument aparent valabil de nelegalitate a acestuia (*Î.C.C.J., Secția de contencios administrativ și fiscal – Decizia nr. 2199/14 aprilie 2009*). **Existența unui caz bine justificat nu presupune prezentarea unor dovezi de nelegalitate evidentă a actului administrativ atacat, fiindcă o astfel de cerință și o astfel de interpretare ar echivala cu prejudicarea fondului cauzei – analiză pe care instanța nu are abilitarea să o realizeze în cadrul unei cereri având ca obiect suspendarea executării actului administrativ atacat** (*Î.C.C.J., Secția de contencios administrativ și fiscal – Decizia nr. 3015/23 septembrie 2008*). Instanța poate acorda măsura suspendării executării unui act administrativ, în raport cu **ansamblul circumstanțelor și intereselor prezente**, atunci când executarea actului este de natură a cauza pagube grave, dificil de reparat și când există un argument aparent valabil de nelegalitate a acestuia (*Î.C.C.J., Secția de contencios administrativ și fiscal – Decizia nr. 2199/14 aprilie 2009*).

AMR și UNJR nu se limitează la invocarea nelegalității actului administrativ atacat, în ansamblul lui (Hot. CSM nr. 434/2016), ci relevă argumente punctuale ce pun în discuție legalitatea acestuia, detaliate mai jos, la *pct. III - „Motive de nelegalitate”*. Fără a trece - în cadrul procedural al cererii vizând suspendarea executării actului administrativ - la analiza motivelor expuse și a înscrisurilor punctuale la care **AMR și UNJR** face trimitere, este evident că, în speță, există argumente aparent valabile care creează o serioasă îndoială cu privire la legalitatea actului administrativ atacat, cu atât mai mult cu cât au fost invocate și motive de nelegalitate ținând de nerespectarea dispozițiilor procedurale și substanțiale, anterioare, concomitente și ulterioare emiterii actului administrativ atacat.

Fără a trece - în cadrul procedural al cererii vizând suspendarea executării actului administrativ - la analiza motivelor expuse și a înscrisurilor punctuale la care **AMR și UNJR** face trimitere, este evident că, în speță, există argumente aparent valabile care creează o serioasă îndoială cu privire la legalitatea actului administrativ atacat, cu atât mai mult cu cât au fost invocate și motive de nelegalitate ținând de nerespectarea dispozițiilor procedurale și substanțiale, anterioare, concomitente și ulterioare emiterii actului administrativ atacat, pornind de la lipsa fundamentului legal al acestui act.

În jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție (de ex., *Dec. nr. 1231/8 februarie 2011, Dec. nr. 609/7 februarie 2012 ale Secției de Contencios Administrativ și Fiscal*) s-a făcut trimitere la Recomandarea nr. R/89/8/1989 și la Recomandarea nr. 16/2003 ale Comitetului de Miniștri din cadrul Consiliului European. Înalta Curte a reținut că, astfel cum s-a arătat și în Recomandarea nr. 16/2003, executarea deciziilor administrative trebuie să țină cont de drepturile și interesele persoanelor particulare, această Recomandare reamintind principiile din Recomandarea nr. R/89/8 a Comitetului de Miniștri, care cheamă autoritatea jurisdicțională competentă, în speță, instanța judecătorească, să ia măsuri provizorii corespunzătoare, atunci când executarea unei decizii administrative este de natură să provoace daune grave particularilor cărora li se aplică decizia. Soluția suspendării actului administrativ, până la soluționarea acțiunii în anulare, se circumscrie noțiunii de protecție provizorie corespunzătoare.

În privința condiției prevăzute de **art. 2 alin. 1 lit. Ț din Legea nr. 554/2004**, facem trimitere la „perturbarea previzibilă gravă a funcționării unei

autorități publice sau a unui serviciu public”, întrucât, prin punerea în aplicare a dispozițiilor **Hot. CSM nr. 434/2016**, în forma și în procedura în care sunt reglementate, fără o fundamentare legală reală, s-ar ajunge, în mod efectiv, la crearea unor structuri paralele și la acordarea unor competențe extinse consilierilor de etică, pe baza cărora aceștia pot întreprinde demersuri concrete cu privire la statutul unor magistrați, pornind de la propriile aprecieri. O astfel de situație ar conduce la efecte negative vizibile în rândul colegilor dintr-o instanță, cu consecința perturbării activității – în contextul volumului mare de muncă și al complexității acesteia, astfel cum rezultă nu numai din rapoartele privind starea justiției, întocmite de CSM, ci și din actele publicate pe site-urile instanțelor –, cu atât mai mult cu cât exercitarea atribuțiilor eclectice ale consilierilor de etică ar avea loc anterior analizării legalității Hot. CSM, de către instanță. S-ar crea, astfel, premisele pentru ca un terț față de actul de justiție, și anume, consilierul de etică, să poată interveni, din oficiu, în activitatea judiciară desfășurată de judecător, o activitate esențialmente independentă, garantată ca atare la nivel constituțional.

Concluzia perturbării grave a activității instanțelor este susținută și prin raportare concretă la **art. 1 pct. 1 și 4** din *Principiile de la Bangalore* privind conduita judiciară, conform cărora „*Judecătorul trebuie să își exercite funcția judiciară în mod independent, pe baza propriei aprecieri a faptelor și în concordanță cu spiritul legii, fără influențe externe, sugestii, presiuni, amenințări și fără vreun amestec, direct sau indirect, indiferent de la cine ar proveni și sub ce motiv...*”; „*În exercitarea atribuțiilor sale judiciare, judecătorul trebuie să fie independent față de colegii săi magistrați în legătură cu deciziile sale, pe care el este obligat să le ia independent*”.

III. Motive de nelegalitate

Asociația Magistrilor din România (AMR) și Uniunea Națională a Judecătorilor (UNJR) solicită **anularea Hotărârii nr. 434/17.05.2016 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii** prin care s-a reglementat instituția consilierului de etică procedura de selecție a acestuia.

Hotărârea reglementează *o instituție care nu se regăsește, ca atare, nici în Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, nici în Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.*

Măsura este aparent justificată prin invocarea unor analize realizate la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii care ar fi relevat nevoia ca dreptul și, în același timp, obligația etică a judecătorilor să se transpună într-un sistem integrat de formare profesională - inclusiv în ceea ce privește integritatea și etica profesională a judecătorilor. S-a susținut și faptul că legislația în vigoare nu reglementează mecanisme de evitare a încălcării normelor de conduită de către judecători și procurori, motiv pentru care ar fi necesară înființarea unor organisme care să aibă un rol consultativ și de consiliere, care să stea la dispoziția judecătorilor și procurorilor ori de câte ori nu sunt siguri dacă o anumită manifestare/activitate este compatibilă sau nu cu statutul lor.

De asemenea, a fost invocată încheierea, în anul 2014, a unui acord de cooperare între Consiliul Superior al Magistraturii din România și Consiliul Judiciar din Olanda, având ca scop cunoașterea bunelor practici în ce privește integritatea sistemelor judiciare și ale magistraților din cele două țări, precum și identificarea unor căi de întărire a integrității, în special de prevenție a unor fenomene care pot conduce la acte ce știrbesc integritatea magistraților, în condițiile în care actuala reglementare privind integritatea, etica și deontologia profesională este orientată spre sancțiune.

O altă aparentă justificare, enunțată, însă, tot cu titlu general, de principiu, fără un studiu concret, bine individualizat, se referă la numărul mare de hotărâri prin care s-a dispus condamnarea penală sau sancționarea disciplinară a unor judecători sau procurori, pentru săvârșirea unor fapte ce au afectat demnitatea, onoarea și prestigiul justiției, care poate reprezenta un element în măsură să conducă la concluzia că, în prezent, în România nu există un mecanism eficient de prevenire a unor astfel de situații. S-a spus și că, datorită nevoii instituirii unui mecanism de consiliere a magistraților în probleme de integritate, Secția pentru judecători a apreciat ca fiind necesară adoptarea unei hotărâri prin intermediul căreia să fie reglementate modalitatea de desemnare, criteriile de selecție, numirea, formarea profesională și atribuțiile consilierilor de etică, revocarea, suspendarea și încetarea calității acestora.

Independența și imparțialitatea sistemului judiciar, autoritatea morală și integritatea judecătorilor reprezintă piloni importanți pentru menținerea încrederii publicului într-o societate democratică. Mai mult decât atât, independența justiției este o condiție obligatorie pentru existența statului de drept și o garanție fundamentală a unui proces echitabil, este un principiu esențial și dreptul cetățenilor oricărui stat.

Pornind de la aceste principii, pe lângă reglementările transpuse deja în legislația națională – **Legea nr. 303/2004, Legea nr. 304/2004 și Legea nr. 317/2004** –, a fost instituit un instrument internațional, *Principiile de la Bangalore*, adoptat de Grupul Judiciar pentru Întărirea Integrității Justiției, astfel cum a fost revizuit la Masa Rotundă a Președinților Curților Supreme ținută la Palatul Păcii, Haga, 25-26 noiembrie 2002, instrument care a stat la temelia *Codului deontologic* adoptat, ulterior, prin **Hotărârea nr. 328/24.08.2005** de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

*Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară rețin că este important ca judecătorii, individual, dar și în colectiv, să respecte și să onoreze funcția judiciară ca fiind un mandat public, să se străduiască în a spori și a menține încrederea publicului în sistemul judiciar. Astfel, **valoarea 4**, ocrotită de principiile enunțate mai înainte, amintește că **eticheta**, adică „*bunele maniere și respectarea lor în mod vizibil sunt esențiale în îndeplinirea tuturor activităților desfășurate de către judecător*”.*

Hotărârea nr. 434/17.05.2016 a Secției pentru judecători din cadrul CSM încalcă art. 1 pct. 1 și 4 din *Principiile de la Bangalore* privind conduita judiciară, conform căroră „1.1 *Judecătorul trebuie să își exercite funcția judiciară în mod independent, pe baza propriei aprecieri a faptelor și în concordanță*

cu spiritul legii, fără influențe externe, sugestii, presiuni, amenințări și fără vreun amestec, direct sau indirect, indiferent de la cine ar proveni și sub ce motiv. (...) 1.4 În exercitarea atribuțiilor sale judiciare, judecătorul trebuie să fie independent față de colegii săi magistrați în legătură cu deciziile sale, pe care el este obligat să le ia independent”. În acest sens, decizia de a se abține de la soluționarea unei cauze sau de a soluționa într-un anumit mod declarația de abținere a unui alt magistrat, trebuie să provină de la el însuși, fără nici un amestec al unei persoane, indiferent de denumirea funcției acesteia, influențele

neputând fi ascunse sub eticheta „consilierului de etică”. Moralitatea pe marginea căreia se dorește consilierea și îndrumarea judecătorului este o componentă intrinsecă, fără de care legiuitorul nu l-ar fi investit cu puterea de a pronunța hotărâri având efecte determinante asupra libertății, patrimoniului, familiei și altor valori esențiale într-o societate democratică.

Graba implementării acestei instituții, inexistentă în legile justiției, este dovedită și de înscrierea în preambulul hotărârii a necesității adoptării deja a unei platforme de internet denumită „**integritate.ifep.ro**” – unde se „...vor regăsi informații privind rețeaua consilierilor de integritate, jurisprudența relevantă, legislația în materie, dezbaterile pe teme de integritate etc.” cu justificarea „... asigurării accesului magistraților la o bază de date care să cuprindă practica instituțiilor care au atribuții în domeniu (practica în materia incompatibilităților, în materie disciplinară etc.).....”.

AMR și UNJR subliniază că *statutul judecătorului, reglementat la nivel național și internațional, este incompatibil cu externalizarea funcției sale morale*. Potrivit **Recomandării R(94) 12, Principiul I 2 d:** „*Judecătorii trebuie să beneficieze de libertate neîngrădită pentru a soluționa cauzele imparțial, potrivit conștiinței lor și modului în care interpretează faptele și în conformitate cu prevederile legale. . . .*”. **Art. 2 din Principiile de bază ale independenței sistemului judiciar redactate de Națiunile Unite în 1985** stipulează că „*sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv*”. **Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) a redactat Avizul nr. 3 (2003)** referitor la principiile și regulile privind imperatiivele profesionale aplicabile și, în mod deosebit, a deontologiei, comportamentelor incompatibile și imparțialității. Prin elaborarea acestui aviz, CCJE a căutat răspunsuri la trei întrebări, și anume: **1. Ce standarde de conduită ar trebui să se aplice judecătorilor? 2. Cum ar trebui formulate standardele de conduită? 3. Ce se întâmplă dacă judecătorilor li se aplică răspunderea penală, civilă și disciplinară?**

Potrivit **art. 5 alin. 2 din Legea nr. 303/2004**, „*Judecătorii și procurorii sunt obligați să se abțină de la orice activitate legată de actul de justiție în cazuri care presupun existența unui conflict între interesele lor și*

*interesul public de înlăptuire a justiției sau de apărare a intereselor generale ale societății, cu excepția cazurilor în care conflictul de interese a fost adus la cunoștință, în scris, colegiului de conducere al instanței sau conducătorului parchetului și s-a considerat că existența conflictului de interese nu afectează îndeplinirea imparțială a atribuțiilor de serviciu”. De asemenea, **art. 99 din Legea nr. 303/2004** cuprinde o reglementare foarte detaliată în privința abaterilor disciplinare ce pot fi săvârșite de magistrați, în situația de față de către judecători, multe dintre faptele ce pot fi reținute în sarcina acestora, cu acest titlu, vizând aspecte de etică și deontologie, și anume: a) manifestările care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției, săvârșite în exercitarea sau în afara exercitării atribuțiilor de serviciu; b) încălcarea prevederilor legale referitoare la incompatibilități și interdicții privind judecătoria și procurorii; c) atitudinile nedemne în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu față de colegi, celălalt personal al instanței sau al parchetului în care funcționează, inspeciori judiciari, avocați, experți, martori, justițiabili ori reprezentanții altor instituții; d) desfășurarea de activități publice cu caracter politic sau manifestarea convingerilor politice în exercitarea atribuțiilor de serviciu; e) refuzul nejustificat de a primi la dosar cererile, concluziile, memoriile sau actele depuse de părțile din proces; f) refuzul nejustificat de a îndeplini o îndatorire de serviciu; ..... h) nerespectarea în mod repetat și din motive imputabile a dispozițiilor legale privitoare la soluționarea cu celeritate a cauzelor ori întârzierea repetată în efectuarea lucrărilor, din motive imputabile; i) nerespectarea îndatoririi de a se abține atunci când judecătorul sau procurorul știe că există una din cauzele prevăzute de lege pentru abținerea sa, precum și formularea de cereri repetate și nejustificate de abținere în aceeași cauză, care are ca efect tergiversarea judecătii; ... k) absențe nemotivate de la serviciu, în mod repetat sau care afectează în mod direct activitatea instanței ori a parchetului; l) imixtiunea în activitatea altui judecător sau procuror; m) nerespectarea în mod nejustificat a dispozițiilor ori deciziilor cu caracter administrativ dispuse în conformitate cu legea de conducătorul instanței sau al parchetului ori a altor obligații cu caracter administrativ prevăzute de lege sau regulamente; n) folosirea funcției deținute pentru a obține un tratament favorabil din partea autorităților sau intervențiile pentru soluționarea unor cereri, pretinderea ori acceptarea rezolvării intereselor personale sau ale membrilor familiei ori ale altor persoane, altfel decât în limita cadrului legal*

reglementat pentru toți cetățenii; .... q) participarea directă sau prin persoane interpușe la jocurile de tip piramidal, jocuri de noroc sau sisteme de investiții pentru care nu este asigurată transparența fondurilor; ... s) utilizarea unor expresii inadecvate în cuprinsul hotărârilor judecătorești sau al actelor judiciare ale procurorului ori motivarea în mod vădit contrară raționamentului juridic, de natură să afecteze prestigiul justiției sau demnitatea funcției de magistrat;... t) exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență”.

Instituția consilierului de etică este una lipsită de rațiune și în măsură să creeze breșe în independența și imparțialitatea judecătorilor de tribunale și curți de apel, fiind înfrântă, în principal, dispoziția constituțională care statuează că „...Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii” (**art. 124 din Constituție**). Indiferent câtă aparentă utilitate este invocată, prin funcția „de prevenție” menționată în preambulul **Hot. nr. 434/2016**, pretextul nu poate fi acceptat, în condițiile în care finalitatea este una de netolerat, fundamentată pe practici incompatibile cu principiile statului de drept, prin intermediul cărora se ajunge la o afectare gravă a independenței judecătorilor și, implicit, a imparțialității actului de justiție.

Posibilitatea implicării unor persoane străine în activitatea unui judecător intră într-o evidentă contradicție cu dispozițiile din legea fundamentală, dar și cu prevederile din legea specială referitoare la obligația de supunere a magistraților „numai legii”. Prin **art. 73 din Legea nr. 303/2004** se statuează că drepturile și interdicțiile pentru funcțiile de judecători și procurori sunt prevăzute de lege. Ca atare, **orice adăugare de interdicții și obligații pentru judecători prin acte administrative este nelegală** și încalcă dispozițiile constituționale și de lege organică menționate, fiind astfel un atentat la independența judecătorilor.

AMR și UNJR subliniază că actul administrativ poate fi adoptat numai în baza legii și numai în vederea punerii în executare a legii, or, prin niciun act normativ CSM nu a fost împuternicit să adopte un act administrativ în materia în care s-a pronunțat prin **Hot. nr. 434/2016**. Mai mult, actul administrativ atacat modifică, în mod nelegal, reglementările privind incompatibilitatea judecătorilor, cuprinse în noul Cod de procedură civilă și în Codul de procedură penală. Se creează cadrul în care *un terț față de actul de justiție, și anume, consilierul de etică, din oficiu, poate interveni în activitatea judiciară*

desfășurată de judecător, o activitate esențialmente independentă, garantată ca atare la nivel constituțional.

De asemenea, **AMR și UNJR** subliniază că independența justiției nu reprezintă doar un drept al judecătorilor, ci, totodată, o garanție pentru cetățenii acestei țări privind corectitudinea actului de justiție, motiv pentru care Consiliul Superior al Magistraturii, în calitatea sa de garant al independenței justiției, ar trebui să își îndeplinească rolul, iar nu să reglementeze, prin acte administrative, instituții care să conducă la un efect opus, lipsite de orice temei legal. O asemenea manieră de reglementare contravine imparțialității și independenței judecătorului, element constitutiv al dreptului la un proces echitabil, consacrat de **art. 6 par. 1** din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În plus, *maniera generală și imprecisă de stabilire a modului de funcționare a acestor consilieri de etică este lipsit de previzibilitatea* pe care o reclamă materia reglementată.

Instituția consilierului de etică este una lipsită de legalitate. Pentru a fi legitimă, **Hotărârea nr. 434/17.05.2016** trebuia să aibă la bază o dispoziție legală, să implementeze o prevedere legală deja existentă. Așa cum am menționat mai înainte, instituția consilierului de etică nu este prevăzută în cuprinsul niciunui act normativ, în vigoare, care privește sistemul judiciar românesc. Nu este posibil ca Secția pentru judecători să legifereze în materie de statut a judecătorilor și să procedeze la înființarea unor instituții în măsură să afecteze grav independența, dar mai ales imparțialitatea acestora. Faptul că justiția este un serviciu prestat de către oameni implică prezența reală a judecătorului, iar nu prin delegare, o prezență conturată moral și structurată pe aplicarea cu bună credință a legii la situații de viață, astfel încât judecătorul trebuie să facă permanent, soluționând litigii, inclusiv o evaluarea morală a acestora, ajungând, în situația în care o pricină nu poate fi soluționată în baza legii, să o dezlege pe baza principiilor generale ale dreptului și ținând seama de cerințele echității (**art. 5 alin. 3 Noul Cod de procedură civilă**). Într-un astfel de context, evaluarea etică încalcă flagrant independența judecătorului, acesta fiind vulnerabilizat față de justițiabilii cărora le-a soluționat litigiul, prin instituirea unor consilieri de etică, hotărârea judecătorească pronunțată putând fi pusă la îndoială sub aspectul credibilității, din punct de vedere moral.

În măsura în care judecătorul este chemat să soluționeze în mod independent litigii, fără a putea să invoce inexistența sau imprecizia legii, dosare de mare dificultate, nu se poate accepta o îngrădire a acestuia într-un domeniu care să implice aprecierea asupra unor chestiuni elementare, cum sunt cele privind existența unor situații de incompatibilitate. În condițiile în care, la nivel de sistem, există probleme legate de integritate sau modul în care aceasta trebuie definită, ***problema se rezolvă doar prin formarea profesională a fiecărui judecător în parte în domeniul eticii***, și nu prin impunerea consilierilor de etică, a căror rol nu poate fi suprapus sau identificat cu cel al formatorilor.

Modelul acestor consilieri de etică este preluat, după cum se arată în partea introductivă a hotărârii, de la judecătorii olandezi, cu ocazia unor vizite în cadrul acordului de cooperare între CSM și Consiliul Judiciar din Olanda. ***Nu se poate prelua prin analogie această instituție din sistemul olandez deoarece lipsesc premisele necesare.*** Astfel, în Olanda, conform datelor cuprinse în Opinia nr. 3/19.11.2003 a Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni al Consiliului Europei privind informarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind principiile și normele care guvernează conduita profesională a judecătorilor și în special deontologia, incompatibilitatea și imparțialitatea, în Olanda, judecătorul nu are alte incompatibilități decât cele privind activitatea notarială, consultanța juridică și activitatea de asistență juridică și în plus, judecătorii curții supreme ai Olandei nu pot fi membri ai Parlamentului Olandez sau European. Prin urmare, judecătorii de la instanțele de drept comun olandeze pot exercita activități politice fără nicio restricție, putând dobândi inclusiv mandate de parlamentari naționali sau europeni. Toți judecătorii din Olanda pot exercita activități comerciale în mod nelimitat. Or, dată fiind implicarea judecătorilor olandezi în activitatea politică și în cea comercială, existența unor consilieri de etică își găsește justificare.

Judecătorilor români le este, *ab initio*, interzisă orice implicare în activitatea politică și comercială, astfel că existența unor consilieri de etică în sistemul românesc apare a fi o formă fără fond. În plus, se constată că deși hotărârea cuprinde referiri largi la situația judecătorilor din Olanda, aceasta nu cuprinde redarea punctului de vedere exprimat de corpul judecătorilor români cu privire la aceasta, fiind astfel lipsită de legitimitate. Solicităm CSM să facă ***o analiză profesionistă și completă, la nivel european***, prin raportare la sistemele judiciare asemănătoare sistemului românesc sub aspectul statutului

judecătorului, respectiv al incompatibilităților și interdicțiilor acestuia, sub aspectul existenței instituției consilierului de etică și a limitelor de desfășurare a eventualei sale activități.

AMR și UNJR constată, cu îngrijorare, că *nu sunt reglementate limitele* în care se va exercita funcția de consiliere din oficiu, existând riscul unor intruziuni nelegale în activitatea de judecată. O problemă deosebită o ridică și *procedura propusă* pentru *desemnarea* acestor consilieri de etică. Astfel, există o incongruență logică și juridică între ascultarea opiniilor judecătorilor alegători de către președintele instanței și desemnarea consilierilor de către un organ care nu a luat la cunoștință în mod nemijlocit de opiniile exprimate, anume, colegiul de conducere. Principiul nemijlocirii, garanție a unei soluții temeinice și transparente, nu este specific numai activității judiciare, ci și celei administrative, inclusiv în materia promovării judecătorilor în funcții de conducere în cadrul instanțelor, respectiv de execuție la Înalta Curte de Casație și Justiție, a transferurilor etc., *fîind esențial ca organul decident să fie cel în fața căruia se desfășoară în fapt procedura*. Prin instituirea funcției consilierilor de etică de reglementare sub aspectul *formulării propunerilor legislative* (reglementare primară și secundară) în materia aspectelor de etică și deontologie, se încalcă dispozițiile legale, inclusiv constituționale, cu privire la inițiativa legislativă și *dreptul întregului corp de magistrați de a fi consultat în materie*. Este îngrijorătoare și reglementarea posibilității nelimitate a reînvestirii, în condițiile în care principiul fundamental în sistem este mandatul limitat pentru alte funcții decât cea de bază, și, în plus, hotărârea nu cuprinde minime condiții care să concretizeze această procedură de reînvestire.

Definirea problemelor de etică și deontologie de către un număr restrâns de judecători este neadecvată și încalcă dreptul tuturor judecătorilor de a participa la conturarea acestui cod etic îmbunătățit. Nu există în cuprinsul hotărârii nici o garanție a unei reale dezbateri la care să participe toți magistrații pe marginea acestor teme de interes pentru ei.

Dezideratul elaborării unor norme mai predictibile și moderne în materie deontologică nu este servit prin implicarea limitată a câtorva persoane, magistrați, ci trebuie să se facă prin participarea tuturor magistraților, cu intervenția asociațiilor profesionale ale magistraților, iar crearea unor funcții care intervin în procedura judiciară concretă este nelegală, pentru motivele

anterior menționate. Faptul că secțiile Consiliului Superior al Magistraturii au atribuții referitoare la cariera judecătorilor și procurorilor și că, printre altele, potrivit **art. 40 lit. k din Legea nr. 317/2004** „*îndeplinesc orice alte atribuții stabilite prin lege sau regulament*”, nu îndreptățește la adoptarea unor reglementări care nu se găsesc deja legiferate în materie de statut a judecătorilor, astfel cum se întâmplă prin emiterea **Hotărârii nr. 434/2016**.

Dincolo de aspectele de legalitate, precizăm că, în ce privește numărul consilierilor de etică, Secția pentru judecători a apreciat, în mod discriminatoriu, fără nicio justificare, necesitatea ca la fiecare curte de apel să funcționeze 2 consilieri de etică, iar la fiecare tribunal un consilier de etică. Stabilirea unui anumit număr de consilieri de etică, diferențiat și doar numai pentru două dintre categoriile de instanțe, creează o discriminare fără nicio justificare obiectivă, aruncând o îndoială nepermisă asupra judecătorilor care funcționează la aceste instanțe și care, în accepțiunea Secției pentru judecători, sunt calificați ca având „*probleme de etică*” și, prin urmare, nevoie de serviciile unui consilier de etică. Astfel, au fost „*excluse*” din raza de interes a consilierului de etică, judecătorii și instanța supremă, iar judecătorii care fac parte din Consiliu Superior al Magistraturii nu au fost reținuți nicio clipă ca posibili subiecți de consiliere etică.

Procedura de selecție a consilierilor de etică este una mai mult decât ambiguă, mai ales în situația în care își depun candidatura un număr insuficient de judecători sau atunci când nu există niciun judecător care să accepte să facă acest lucru, întrucât hotărârea adoptată nu explică cum poate fi obținut (prin ce metode) acordul scris al judecătorului/judecătorilor „*nominalizat*”/ „*nominalizați*” de președintele tribunalului sau, după caz, președintele curții de apel. De asemenea, hotărârea nu explică cum poate fi verificată corectitudinea „*procedurii de consultare a tuturor judecătorilor instanței*” de către președintele acesteia, dacă acest lucru se realizează în regim de confidențialitate, care este modalitatea/forma concretă de prezentare a „*consultării*” colegiului de conducere, în vederea adoptării unei hotărâri de desemnare a consilierului de etică, hotărâre care ulterior trebuie înaintată/comunicată Institutului Național al Magistraturii.

Nicio politică „*de prevenție*” în materie de integritate, etică și deontologie profesională, așa cum mai este justificată hotărârea adoptată de

Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, nu se poate realiza fără o bază legală și nu poate fi imaginată pe o procedură care nu are nicio legătură cu statutul, respectiv drepturile și obligațiile celor „în favoarea” căroră se recomandă că este gândită, respectiv a judecătorilor de tribunale și curți de apel.

Hotărârea nr. 434/2016 nu explică nici în ce constă „*neexercitarea sau exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor specifice*” calității de consilier de etică, situație ce poate conduce la revocarea din această funcție, în condițiile în care nu există nicio mențiune care să lămurească cum/în ce formă se va consemna/contabiliza activitatea „*consilierului de etică*”, aparent un „*sfătuitor confidențial*” care trebuie să-și probeze, în final, modalitatea de realizare a activității sale.

Întrebările sunt legitime - constituind tot atâtea dovezi de nelegalitate a **Hot. nr. 434/2016** -, cu atât mai mult că, potrivit dispozițiilor art. 4 lit. a, b și c din Hotărâre, consilierul/consilierii de etică al/ai instanței va/vor fi implicat/implicați în organizarea de „*atelier de lucru și mese rotunde*”, unde se vor pune „*în dezbaterile judecătorilor problemele etice constatate*”, vor colabora „*cu consilierii de etică de la alte instanțe pentru identificarea problemelor de etică și găsirea modalităților de rezolvare unitară a acestora*” și vor „*participa la întâlnirile periodice ale consilierilor de etică*”, cel puțin o dată pe trimestru, la nivelul curților de apel și, cel puțin o dată pe an, la nivel național.

Condițiile de desfășurare a activității consilierului de etică, astfel cum apar reglementate mai înainte, exclud categoric intențiile de confidențialitate, întrucât orice discuție a judecătorului, pe teme ce pot intra „*în sfera de interes a eticii*”, poate deveni un material de dezbateră în cadrul atelierelor de lucru sau a meselor rotunde derulate la nivel regional sau național. În realitate, un judecător care apelează la un astfel de consilier de etică va fi unul vulnerabil, întrucât nu există nicio garanție de confidențialitate, iar „*specialistul în materie*” nu are menționată nicio responsabilitate pentru ipoteza în care sfatul acordat este unul neconform, în măsură să conducă la o încălcare a prevederilor codului deontologic, la o sancțiune disciplinară sau chiar și la o tragere la răspundere penală. Nu este lămurită nici modalitatea de informare a consilierului de etică și nici baza legală pe care acest personaj se va sprijini atunci când, în îndeplinirea

atribuțiilor sale, poate aborda orice judecător de la instanțele vizate „... în diferite probleme de etică, din oficiu sau la cerere”.

Se creează, prin urmare, un sistem oficial „de informatori”, la nivelul instanțelor vizate, legalizat prin intermediul **Hotărârii nr. 434/2016**, în măsură să reclădească intențiile unui regim trecut, ale unui sistem care, la data elaborării, s-a bazat, la rândul lui, pe demersuri de informare, justificate pe intenții de bună – credință. Acest sistem de informatori va fi întemeiat pe surse care vor putea fi utilizate oricând împotriva fiecărui judecător „sfătuit” de un consilier de etică.

Pentru a populariza în rândul judecătorilor existența unor multiple reglementări a interdicțiilor și incompatibilităților, având un conținut asemănător (deși există obligația de cunoaștere a legii de către fiecare cetățean, cu atât mai mult de către un judecător), a unor proceduri diferite de sancționare a încălcării acestor obligații, a lipsei de claritate și predictibilitate a unor norme legale în ceea ce privește calificarea unei fapte ca fiind de natură a atrage răspunderea disciplinară sau afectarea bunei reputații, precum și consecințele diferite ce decurg din aceste tipuri de răspundere, dar și diversitatea situațiilor practice ivite, care necesită o analiză a conduitei, precum și practica neunitară în ceea ce privește soluțiile Inspecției Judiciare (soluțiile de clasare), ale Secției de judecători a Consiliului Superior al Magistraturii dar și ale Înaltei Curți de Casație și Justiție pot fi imaginate ale pârgii, alte mecanisme (culegeri de practică, ghiduri de etică și bune practici).

Aceste modalități neintruzive în activitatea judecătorilor pot oferi o îndrumare potrivită, în special cu privire la conflictele de interese (exemple, tipuri), incompatibilități și diferite alte activități accesorii care îi pot compromite imparțialitatea (ex., conduita în viața privată, acceptarea de cadouri sau alte avantaje, situații ce pot afecta oricând componentele unui act de justiție obiectiv).

Legalitatea și utilitatea instituției consilierului de etică a fost amplu examinată la recenta **întâlnire a președinților de tribunale desfășurată în perioada 13-14 iunie la Craiova, acolo unde, în rezoluția ce urmează a fi redactată ca un rezultat al amplelor dezbateri derulate s-a consemnat decizia unanimă a tuturor reprezentanților tribunalelor din întreaga țară, instanțe direct vizate de instituția consilierului de etică, de revocare a hotărârii**

care face obiectul acestei plângeri prealabile. Consiliul Superior al Magistraturii are obligația de a ține cont de voința acelorora pe care îi reprezintă, cu atât mai mult atunci când voința lor este clară, neîndoielnică, fără niciun fel de obiecțiuni.

Având în vedere toate criticile expuse mai sus, Asociația Magistratilor din România (AMR) și Uniunea Națională a Judecătorilor din România (UNJR) solicită, în temeiul **art. 15 din Legea nr. 554/2004**, suspendarea, de îndată, a executării Hotărârii nr. 434 din 17.05.2016 emisă de Secția pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii, iar, pe fond, în temeiul **art. 8 alin. 1, art. 18 alin. 1 teza I din Legea nr. 554/2004**, precum și în temeiul normelor generale și speciale invocate în considerentele acestei cereri, **anularea în tot a hotărârii atacate.**

Mijloace de probă:

Reclamantele **AMR și UNJR** solicită administrarea probei cu înscrisuri, făcând dovada îndeplinirii procedurii prealabile parcurse cu respectarea **art. 7 din Legea nr. 554/2004**.

În temeiul **art. 13 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, art. 293 alin. 1 Cod procedură civilă**, solicităm instanței să ceară pârâtului să depună la dosarul cauzei întreaga documentație care a stat la baza emiterii actului administrativ atacat, incluzând și nota de fundamentare.

Anexăm:

- înscrisul dovedind îndeplinirea procedurii prealabile;
- dovada achitării taxei judiciare de timbru în sumă de 50 lei pentru capătul de cerere privind anularea hotărârii (conform **art. 16 lit. a din O.U.G. nr. 80/2013**) și a taxei judiciare de timbru în sumă de 50 lei pentru capătul de cerere privind suspendarea executării actului administrativ (conform **art. 10 alin. 1**).

În caz de neprezentare, **solicităm judecarea cauzei în lipsă, în temeiul art. 411 alin.(1 pct. 2 teza finală Cod procedură civilă.**

Cu deosebită considerație,

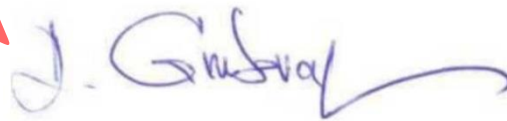
judecător **Gabriela Baltag**

Președintele Asociației Magistrilor din România

judecător **Dana Cristina Gîrbovan**

Președintele Uniunii Naționale a Judecătorilor din România

WWW.JURL.ro

ROMANIA

Bucuresti, Directia Impozite si Taxe Locale Sector 5, Consiliul Local al Sectorului 5
Codul de inregistrare fiscala (C.I.F.) Codul de identificare fiscala: 33632364
Strada SEBASTIAN MIHAIL, Nr. 23
, Telefon: 0214243749

Seria: /2016 BS5 Nr: 713208 (1)
Model ITL 1 - Regim special
Original

CHITANTA

PENTRU INCASAREA CREAMTELOR BUCETELOR
LOCALE

ELEMENTE DE IDENTIFICARE A CREDITORULUI

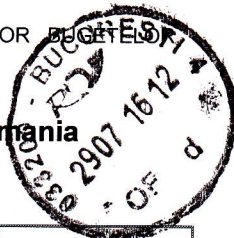
Codul de identificare fiscala (C.I.F.): 11760036

C.I.F. reprezinta codul de identificare fiscala, atribuit potrivit legii, care poate fi: codul numeric personal, numarul de identificare fiscala, codul de inregistrare fiscala sau codul unic de inregistrare, dupa caz.

ELEMENTE DE IDENTIFICARE A CONTRIBUABILULUI

Contribuabil: **asociatia magistratilor din romania**

Adresa: bd regina elisabeta 53
Suburbia:

MATRICOLA	DENUMIREA CREANTEI BUGETULUI LOCAL	CODUL din clasificatia bugetara	SUMELE INCASATE - lei -			
			CREANTELE PRINCIPALE		CREANTE ACCESORII	TOTAL
			CURENTE *)	RESTANTE **)		
	102 Taxe judiciare de timbru PF, PJ (FD)	RO70TREZ70521070203XXXXX	70.00	0.00	0.00	70.00
TOTAL		XXX	70.00	0.00	0.00	70.00

Suma achitata in litere: sapte zeci lei
Platitor:

*) Obligatii fiscale principale cu termene de plata in anul curent ***) Obligatii fiscale restante la data de 31 decembrie a anului fiscal precedent

DATA INCASARII: 29-07-2016 11:30

ELEMENTELE DE IDENTIFICARE A INCASATORULUI

Cristina Zamfir
(prenumele si numele)

(semnatura)

WWW.JURL.ro

ROMANIA

Bucuresti, Directia Impozite si Taxe Locale Sector 5, Consiliul Local al Sectorului 5
 Codul de inregistrare fiscala (C.I.F.): Codul de identificare fiscala: 33632364
 Strada SEBASTIAN MIHAIL, Nr. 23
 Telefon: 0214243749

ELEMENTE DE IDENTIFICARE A CREDITORULUI

Codul de identificare fiscala (C.I.F.): 11760036

C.I.F. reprezinta codul de identificare fiscala, atribuit potrivit legii, care poate fi:
 codul numeric personal, numarul de identificare fiscala, codul de inregistrare
 fiscala sau codul unic de inregistrare, dupa caz.

Seria: /2016 BS5 Nr: 713618 (1)
 Model ITL 1 - Regim special
 Original

CHITANTA

PENTRU INCASAREA CREANTELOR BUGETELOR LOCALE

ELEMENTE DE IDENTIFICARE A CONTRIBUABILULUI

Contribuabil: **asociația magistratilor din romania**

Adresa: bld. regina elisabeta nr.53
 Suburbia:

MATRICOLA	DENUMIREA CREANTEI BUGETULUI LOCAL	CODUL din clasificatia bugetara	SUMELE INCASATE - lei -			
			CREANTELOR PRINCIPALE		CREANTE ACCESORII	TOTAL
			CURENTE *)	RESTANTE **)		
	102 Taxe judiciare de timbru PF, PJ (FD)	RO70TREZ70521070203XXXXX	30.00	0.00	0.00	30.00
TOTAL			30.00	0.00	0.00	30.00

Suma achitata in litere: *trei zeci lei*
 Plator:

*) Obligatii fiscale principale cu termene de plata in anul curent **) Obligatii fiscale
 restante la data de 31 decembrie a anului fiscal precedent

DATA INCASARII: 29-07-2016 15:28

ELEMENTELE DE IDENTIFICARE A INCASATORULUI

ionela ionescu
 (prenumele si numele)

(semnatura)